

Resmi Gazete No: 29 Ocak 1999 S: 23595

ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ DİSİPLİN KURULU YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM Amaç,Kapsam,Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1-Bu Yönetmeliğin amacı,oda üyelerinden meslek onuru,düzeni ve geleneklerine uymayan davranış ve hareketlerde bulunan,müşterisine karşı mesleki görevlerini yapmayan veya görevinin gerektirdiği dürüstlüğe uygun şekilde davranmayanlar hakkında verilecek disiplin cezalarının usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2-Bu Yönetmelik,507 sayılı Kanununun 63 üncü maddesi hükmü gereğince esnaf ve sanatkarlar odaları birliği bünyesinde kurulacak "Disiplin Kurulu"nun çalışma esaslarını kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3-Bu Yönetmelik,507 sayılı Kanununun 101 inci maddesinin (o) bendi hükmüne dayanılarak çıkarılmıştır.

Tanımlar

Madde 4-Bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,

Konfederasyon:Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,

Birlik:İl Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğini,

Oda:Esnaf ve Sanatkarlar Odalarını,

Kanun:507 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Kanununu,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Cezalar

Disiplin Kurulunca Verilecek Cezalar

Madde 5-Disiplin kurulunca,birlik organlarındaki görevliler ile birliğe bağlı odaların üyeleri hakkında, 507 sayılı kanununun 30.maddesi uyarınca verilecek disiplin cezaları ile bu cezaları gerektiren fiil ve davranışlar şunlardır:

- a. İhtar cezası,
- b. Tevbih (Kınama) cezası,
- c. Para cezası
- d. Odadan geçici veya devamlı çıkarılma cezası.

İhtar Cezası

Madde 6-Üyenin mevzuat ve mesleki ahlak yönünden hareketlerini düzeltmesi için dikkatinin çekilmesidir.Kesindir.İtiraz edilemez.

Tevbih (Kınama)Cezası

Madde 7-Oda üyelerinin meslek ve sanatlarına veya mesleğin disiplinine aykırı hareketlerinden dolayı yazılı olarak kınanmasıdır.Kesindir.İtiraz edilemez.

İhtar ve Tevbih (Kınama)Cezasını Gerektiren Fiiller

Madde 8-İhtar ve tevbih (Kınama) cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

- a. Müşterileriyle olan münasebetlerinde kaba ve terbiyeye aykırı hareket etmek,
- b. Müşterisine karşı taahhüdünü yerine getirmemek,
- c. Mesleğin şeref ve haysiyetine uygun olmayan tavır ve hareketlerde bulunmak,
- d. İş sahiplerini ve müşterilerini küçük düşürecek hal ve hareketleri yapmak,
- e. Gayri sıhhi şekilde satışta bulunmak,
- f. Mensup olduğu teşekkülün itibarını zedeleyici söz söylemek,
- g. Esnaflık ve sanatkarlık icaplarını haklı bir sebep olmaksızın yerine getirmemek,
- h. Kalitesiz mal üretmek ve satmak,
- i. Meslek kuruluşlarınca yapılacak denetim ve kontrollere engel olmak.

Yukarıda belirtilen fiillerin ağırlık derecesine göre ihtar veya kınama cezasına hükmetmek disiplin kurulunun takdirindedir.Ancak fiillerin birden fazla olması ve tekrar halinde kınama cezası verilir.

Para Cezası

Madde 9-Disiplin kurulunca, Bakanlık, o yer idare amiri, Konfederasyon,odanın bağlı bulunduğu federasyon veya birlik veya oda organları tarafından,mevzuata uygun olarak alınmış kararların aksine hareket edenlere verilir.

Para Cezasını Gerektiren Fiiller

Madde 10-Para cezasını gerektiren fiilleri şunlardır:

- a. Müşterisine hakarete bulunmak,
- b. Haksız menfaat temini amacıyla yasal olmayan yollarla rekabet yapmak,
- c. Bakanlığın emirlerine uymamak,
- d. Oda,birlik,federasyon ve Konfederasyon tarafından alınan kararlara uymamak,
- e. Gayri nizami ölçü ve tartı aletlerini bilerek kullanmak,
- f. Yetkili organların davetlerine haklı bir mazeret göstermeksizin uymamak,
- g. Meslek ve hizmetinin icrasından dolayı müşterisini zarara sokmak,
- h. Meslek ve sanatın kötü maksatlarla kullanmak,
- ı. Çırac,kalfa ve ustalarını açılan kurslara göndermemek,
- i. Standartlara ve sağlık koşullarına aykırı mal üretmek,
- j. Çırac veya kalfaların sanatında mesleki bilgilerinin gelişmesine mani olmak,

k. Mesleki teamüle aykırı davranmak,

l. Dahil bulunduğu organlardaki görevini siyasi görüş ve kanaatleri dolayısıyla kötüye kullanmak,

m. Mesleki ehliyetsizliğinden ötürü müşterisini bedenen ve maddeten zarara uğratmak,

n. İşyerlerinde ücret tarifelerini bulundurmamak veya bulundursa dahi bu tarifelere uymamak.

Yukarıda belirtilen fiilleri yapanlar hakkında yıllık aidatın iki katı kadar para cezası uygulanır. Bu ceza kesindir. Para cezasını gerektiren bir fiilden disiplin cezası alan ve aynı fiili cezanın kesinleşmesi tarihinden itibaren bir yıl içerisinde tekrar işleyen kişiye bu mükerrer durumu nedeniyle yıllık aidatının beş katına kadar para cezası tayin edilir. Para cezasını gerektiren bir fiilden dolayı mahkum olan ve aynı fiili tekrar işleyen kişiye yıllık aidatın beş katına kadar para cezası hükmolunabilir. Bu cezaya karşı on gün içinde ticari davalara bakmakla görevli mahkemeye itiraz olunabilir.

Odadan Geçici ve Devamlı Çıkarılma Cezaları

Madde 11-Süresi zarfında oda üyeliği hak ve yetkilerinden hiçbir surette faydalanılmaması ve üyenin cezayı gerektiren fiili ve ilgili meslek kolunda doğrudan doğruya veya dolayısıyla meslek, sanat ve hizmet görmesinin yasaklanmasını içine alır.

Geçici ihraç cezasının süresi 6 aya kadardır. İhraç cezaları o yer ticari davalarına bakmakla görevli mahkeme kararı ile kesinleşir.

Disiplin kurulu ilgili dosyayı on gün içinde ticari davalara bakmakla görevli mahkemeye gönderir. Mahkemece durumun tetkiki ve alınacak kararın kesinleşmesini takiben umumi hükümlere göre karar yerine getirilir.

Odadan Geçici veya Devamlı Çıkarılma Cezasının Uygulanacağı Haller

Madde 12-Odadan geçici veya devamlı çıkarılma cezası aşağıdaki hallerde uygulanır.

a. İki defa para cezasını gerektiren bir fiili üçüncü defa işlemek,

b. Hırsızlık, dolandırıcılık, sahtekarlık gibi yüz kızartıcı suçları işleyerek mahkum olmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Disiplin Soruşturmasının Yürütülmesi

Savunma ve Tebligat

Madde 13-Yapılacak disiplin soruşturmasında isnat olunan eylem ve davranışların ilgililere fiili ve hukuki bir sakınca yoksa aynen, aksi halde geniş bir özetinin yazılı olarak bildirilmesi, savunma istenmesi, savunma için tebliğden itibaren en az on günlük süre tanınması zorunludur.

Savunmaya ilişkin tebligata rağmen şikayet olunan kişi yazılı savunma vermezse bu hakkından vazgeçmiş sayılır. Bu durumda mevcut belge, bilgi ve yapılacak tahkikatın sonucuna göre hareket edilir.

Soruşturma Süresi

Madde 14-Disiplin kurulu, kendisine intikal eden ihbar ve şikayetleri en çok iki ay içinde soruşturmaya başlar ve araştırmayı en geç üç ay içinde sonuçlandırır.

Ücret tarifeleri ile ilgili şikayetlerin bir ay içinde sonuçlandırılması zorunludur.

İKİNCİ KISIM

Kuruluş ve Çalışma Esasları

BİRİNCİ BÖLÜM

Disiplin Kurulunun Kuruluşu ve Çalışma Esasları

Kuruluş

Madde 15-Birlik disiplin kurulu, yargı gözetiminde genel kurul üyeleri arasından üç yıl için seçilecek beş üyeden oluşur.Ayrıca beş yedek üye seçilir.

Disiplin kurulunun sekreteryasını birlik genel sekreterliği yürütür.

Kurul Toplantıları

Madde 16-Disiplin kurulu kanuna uygun olarak yapacağı ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan ve bir başkan vekili seçer.

Başkan kurulun temsilcisidir ve başkanın bulunmadığı zamanlarda bu görevi başkan vekili yürütür.

Ant İçme

Madde 17-Disiplin kurulu ilk toplantısında aşağıda yazılı olduğu şekilde yemin eder ve keyfiyeti bir zabıtlarla tespit ederek görevine başlar.

"Görevimi,ilgili mevzuatı göz önünde tutarak doğruluk,tarafsızlık ve hakka saygı duygusu içinde,sadece vicdanımın emrine uyarak yapacağıma,namusum,şerefim ve mukaddesatım üzerine ant içerim."

Şikayetler

Madde 18-Şikayetler,507 sayılı Kanununun 63 üncü maddesi çerçevesinde birlik disiplin kuruluna doğrudan yapılabilir.Ancak birlik disiplin kuruluna bu şekilde yapılan başvurulardan ve sonucundan Birlik Yönetim Kurulu bilgilendirilir.Birlik Yönetim Kuruluna verilen şikayet dilekçeleri derhal disiplin kuruluna intikal ettirilir.

Şikayetler durumu açıklayan bir yazı ile yapılır ve yazının ekinde şikayeti gerektiren olaylara ilişkin tüm belgeler sunulur.Gerekli durumlarda şikayet ve ilgili belgeler disiplin kurulu sekreteryasına şifahi beyanla da intikal ettirilebilir.Bu durumda tutulacak bir tutanağın altı şikayetçi tarafından imzalanır.

Kovuşturma Açılması

Madde 19-Disiplin kurulu kendisine intikal eden ihbar ve şikayetleri en çok bir ay içinde soruşturmaya başlar ve araştırmayı en geç üç ay içinde sonuçlandırır.

Disiplin Kurulu İncelemesi

Madde 20-Disiplin kovuşturmasının açılmasını gerektiren hallerde doğrudan disiplin kuruluna intikal ettirilen şikayetlerde disiplin kurullarınca,birlik yönetim kurulunun sevkettiği evrak üzerinden ilk inceleme yapılır.Disiplin kurulu yapacağı inceleme sonucunda hasıl olan kanaate göre dosya üzerinden karar verir.Disiplin kurulunun lüzum görmesi halinde ilgili tarafların huzurda dinlenmesi ve açıklama istenmesi mümkündür.

İlgili mercilerle yapılan yazışmalardan sonra disiplin kurulu belirli bir günde toplanır.Kurulun görev ve yetki alanına giren hususlar,kurul üyelerinin yarısından bir fazlasının katılımıyla yapılacak toplantıda hazır bulunanların çoğunluğuyla karara bağlanır.

Gecikmesinde mahsur olan hallerde,şikayet doğrudan birlik başkanlığınca,disiplin kuruluna intikal ettirilir.Kurul tarafları sözlü olarak dinler ve mümkün olursa ilk toplantıda karara bağlar.

Birlik başkanlığı veya disiplin kurulu mümkün olan hallerde her iki tarafı uzlaştırabilir.

Toplantıya Çağrı

Madde 21-Disiplin kurulu,kendisine tevdi edilen işleri görüşmek üzere başkan tarafından toplantıya çağrılır.Toplantı günü,saati ve gündemi en az bir hafta önce üyelere yazı ile bildirilir.

Başkanlıkça ivedi görülen durumlarda,bu süreye bağlı olmaksızın yazılı olarak çağrıda bulunulur.

Başka Mercilere Şikayet

Madde 22-Yetkili disiplin kurulundan başka ilgiliodalara ve birliklere yapılan şikayetler,posta masrafı alınarak,yetkili birlik veya birlik disiplin kuruluna gönderilir.

Müstafi Sayılma Halleri

Madde 23-Üst üste çağrıldığı üç toplantıya,kurulca kabul edilen bir mazerete dayanmaksızın katılmayan üyeler müstafi addedilir.

Kurul üyeliği ile birlikte,birliğin diğer organlarına da seçilmiş bulunan bir kimse,öğrendiği tarihten itibaren bir hafta zarfında, kurul üyeliğini tercih ettiğini bildirmediği takdirde,üyelikten istifa etmiş sayılır.

Kurulun Yedek Üyelerle Tamamlanması

Madde 24-Meşru mazeretleri nedeniyle üyelikten istifa edenler veya üyelikleri düşenlerin yerine yedek üyelerden en fazla oy sahibi olanlar getirilir.

Bu Yönetmelikte düzenlenen disiplin cezalarını gerektiren fiil ve hareketler disiplin kurulu başkan veya üyelerinden herhangi birine isnat olunduğu takdirde,kurulun bu maksatla yapacağı toplantıya,ilgili başkan veya üye çağrılmaz.

Toplantıya Katılmama Halleri

Madde 25-Kurul başkan ve üyeleri;

- Kendilerine ait olan veyahut doğrudan veya dolaylı alakalı oldukları meselelerde,
 - Karı,koca,usul,füruğ ve kardeşleri ile Medeni Kanun hükümlerine göre evlat edindiği kimseleri alakadar eden mevzularda,
 - Velisi veya vasisi olduğu kimseyi ilgilendiren hadiselerde,
- kurul toplantılarına iştirak edemezler.

Red ve Çekilme Sebepleri

Madde 26-Disiplin kurulu başkan ve üyeleri bakımından;

- Hakkında kovuşturma yapılan üyeye tahkik olunan olay için nasihat etmiş olmak veya yol göstermek,
 - Üye veya üçüncü şahıs yanında,olay hakkında önceden kanaatini izhar etmiş olmak,
 - Tahkik olunan olayda,şahitlik,bilirkişilik veya hakemlik yapmış bulunmak,
 - meselenin tetkik ve müzakeresi esnasında,ilgili üye ile davalı bulunmak veya aralarında husumet meydana gelmiş olmak,
- hallerinden biri mevcut ise,bu üyeler kuruldan kendiliklerinden çekilebilecekleri gibi kovuşturma yapılan ilgili tarafından da reddolunabilirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Kararlar ve Sonuçlar

Kararlar

Madde 27-Disiplin kurulu kararları:

- İlgilinin isim ve adresi,
- İddiaların mahiyeti
- İncelenen konuların özeti,
- Gerekli sebepler ile hükmün dayanağı kanun,statü ve yönetmelik maddeleri,
- Sonuç hükmü,
- Kararın herhangi bir şekilde yayımlanıp yayımlanmayacağı, hususlarını ihtiva edecek şekilde tanzim olunur.Kararlarda çekimser kalınamaz.

Kararların toplantıya iştirak eden başkan ve üyeler tarafından çoğunluk veya oybirliği ile alındığı belirtilir.

Mahkeme ve Disiplin Kurulu Kararları

Madde 28-Ceza mahkemelerinin vereceği beraat kararları, birlik disiplin kurulunca verilecek disiplin ile ilgili yetkisi içindeki para cezalarının uygulanmasına engel olamaz.

Bilirkiři

Madde 29-Çözümü özel bilgiyi gerektiren hallerde kurul bir başkan veya üç kişiden müteşekkil bir bilirkişi heyetine konuyu tetkik ettirip görüşlerini alabilir.

Kurul bilirkiři raporuna uyup uymamakta serbesttir.

Kurulca hakkında tahkikat yapılan üye,"bilirkişi tetkikatı" talep ettiği takdirde,tespit edilen bilirkişi ücretleri üye tarafından önceden birliğe yatırılır.Belirlenen müddet içerisinde ücret yatırılmazsa bilirkişi tetkikatına ait talep nazara alınmaz.

Disiplin kurulu,konunun mahallen incelenmesine karar verebilir.

Kurul,bu incelemeyi müştereken veya içlerinden birini görevlendirmek suretiyle yapabilir.

Kararların Tebliđi

Madde 30-Disiplin kurulunca alınan kararlar iki nüsha olarak tanzim edilir.Kararların bir nüshası dosyasına konur.Diğer bir nüshası da adli tebligat usulüne göre veya ilgisine duyurulmak üzere birlik yönetim kuruluna zimmetle verilir.

Kararlar,yönetim kurulu üyelerini ilgilendirdiği takdirde tebligat aynı usuller dairesinde disiplin kurulu başkanlığınca yapılır.

Para Cezalarının Tahsili

Madde 31-Kesinleşen para cezaları, makbuz mukabilinde ilgiliden tahsil edilir ve birliğe gelir kaydedilir.

Kurul Giderleri, Harcırahlar, Huzur Hakları

Madde 32-Birlik disiplin kurulunun, kendisine havale edilen işleri tetkik için yaptığı masraflar,belgelerin ibrazı suretiyle birlikçe ödenir.

Disiplin kurulu başkan ve üyelerine ödenecek husur hakları ve harcırahlar birlik genel kurulunca belirlenir ve birlik bütçesinden ödenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten Kaldırma

Madde 33- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu'nun 23/5/1997 tarihinde yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında kabul edilen "Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Disiplin Kurulu Yönetmeliği" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

Madde 34-Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 35-Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Genel Başkanı yürütür.